

MEMO

Opsteller: Annebeth Bosman
Team: Communicatie en Personeel
Kenmerk: D/21/034942
Datum: 13 september 2021
Vertrouwelijkheid: Openbaar

Onderwerp: Aanvullende informatie participatie en draagvlak

Aanleiding: Op 2 september 2021 besprak de gemeenteraad het participatiekader (D/21/027492) en het bijbehorende raadsvoorstel (D/21/027331). N.a.v. deze bespreking zegde wethouder De Regt de raad extra informatie over draagvlak en participatie toe. Die informatie vindt u in deze memo.

Memo:

Participatie en draagvlak

Draagvlak is een term die vaak terugkomt als het over participatie gaat. Het gaat over of en in welke mate inwoners bepaald beleid of een bepaalde maatregel zien zitten of niet. Is er veel draagvlak, dan kunnen veel mensen zich vinden in de plannen. Is er weinig draagvlak, dan kunnen weinig mensen zich vinden in de plannen.

Het is makkelijker om een besluit te nemen als we weten dat alle inwoners het met een bepaalde maatregel eens zijn en er dus veel draagvlak voor is. Maar draagvlak is niet het enige dat meeweegt bij een besluit. Ook de praktische en financiële haalbaarheid of de wettelijke kaders wegen mee. Het is aan de raad om die afweging te maken en die afweging zal per situatie verschillen. Het is dan ook moeilijk om kaders vast te stellen voor draagvlak die altijd toepasbaar zijn. In sommige situaties is het misschien belangrijker wat direct betrokkenen of omwonenden van een maatregel vinden, dan wat andere Woerdenaren vinden. Maar hoe veel belangrijker is de mening van direct betrokkenen dan? Een besluit over de binnenstad heeft impact op de bewoners in de binnenstad, maar óók op alle gebruikers van de binnenstad en dus op de meeste inwoners in de gemeente en zelfs op inwoners van andere gemeenten. Hoe wil je dan al die belangen wegen? Als er sprake is van een groot algemeen belang weegt de mening van direct betrokkenen of omwonenden dan even zwaar als wanneer het algemeen belang kleiner is? En wat doen we als de betrokkenen het niet met elkaar eens zijn? En als niet alle inwoners zich hebben uitgesproken, hoe betrouwbaar is het beeld dan?

Draagvlak creëer je niet, draagvlak peil je

Participatie kan inzicht geven in hoeveel draagvlak er is voor een besluit en bij wie. Door middel van participatie kun je dus draagvlak peilen. Als je meerdere scenario's voorlegt, kun je door participatie bijvoorbeeld inzicht krijgen in het scenario met het meeste draagvlak. Of je kunt door middel van participatie van inwoners leren welke voorwaarden zij belangrijk vinden zodat je weet waar een besluit aan moet voldoen om zoveel mogelijk draagvlak te hebben. Draagvlak wordt wel eens genoemd als doel van participatie. Wij hebben dat bewust niet zo benoemd. Het risico daarvan is namelijk dat je daarmee

eigenlijk zegt dat je al een plan klaar hebt liggen, waar je inwoners door participatie van wilt overtuigen. Maar participatie gaat juist niet over het overtuigen van de ander van jouw gelijk, maar om het luisteren naar wat de ander inbrengt. Participatie kan dus wel leiden tot besluiten met meer draagvlak omdat je je besluit (mede) baseert op dat wat inwoners belangrijk vinden. Andersom is het niet automatisch zo dat “geen draagvlak” betekent dat het participatieproces onzorgvuldig is geweest. Indien gewenst kan het peilen van draagvlak onderdeel zijn van een participatieproces. Of dat wel of niet gebeurt hangt af van de vraag die je via participatie wilt beantwoorden. En van of het draagvlak van bepaalde stakeholders van grote invloed is op je besluit.

Rol van de raad

De raad geeft kaders mee voor de inrichting van participatietrajecten. Ook het belang dat de raad hecht aan participatie en draagvlak van bepaalde stakeholders kan de raad meegeven. Het gesprek over wat het participatietraject op het gebied van draagvlak moet opleveren, zal in alle gevallen per traject moeten worden gevoerd.